Rates of advertising:

2 inches, 1 column,	one year	$12.00
" " " "	half year	7.00
" " " "	3 months	4.00
" " " "	1 month	2.00
" " " "	one insertment	1.00
2 inches, 2 columns,	one year	$20.00
" " " "	half year	12.00
" " " "	3 months	7.00
" " " "	1 month	4.00
" " " "	one insertment	2.00
3 inches, 2 columns,	one year	$30.00
" " " "	half year	[illegible]
" " " "	3 months	9.00
" " " "	1 month	[illegible]
" " " "	one insertment	[illegible]

Payments for one year advertisement, half cash, balance after 6 months.
Paymments for all advertisements less than 1 year must be paid in advance.

LIETUVA

Preke apgarsinimu:

2 collai, 1 kolumne,	per meta	$12.00
" " " "	pusia metu	7.00
" " " "	czwerty metu	4.00
" " " "	menesy	2.00
" " " "	wiena syky	1.00
2 collai, 2 kolumnos,	per meta	$20.00
" " " "	pusia metu	12.00
" " " "	czwerty metu	7.00
" " " "	menesy	4.00
" " " "	wiena syky	2.00
3 collai, 2 kolumnos,	per meta	$30.00
" " " "	pusia metu	16.00
" " " "	czwerty metu	7.00
" " " "	menesy	5.00
" " " "	wiena syky	3.00

Už metiny apgarsinima, puse pinigu turi butie užmoketa isz wirszaus, o kita puse po 6 menesiu.
Už wisus kitus apgarsinimus, paduotus ant trumpesnio laiko kalp ant metu, tari butie užmoketi wisi pinigai isz wirszaus.

Nr. 4. CHICAGO, ILL., SUBATA, 25 SAUSIO (January) 1896 m. **Metas IV.**

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Paminėjimas 25 metų nuo apgarsinimo ciesorystės Wokietijoj. Rengimaisi prie ciesoriaus karunawojimo Maskolijoj. Dalykai pietinėj Afrikoj. Nepasekmes italijonų karėje su absiniecziais ir waisiai tos karės. Susitarimas Prancuzų su Anglija apie rubežiu angliszkų ir prancuziszkų kolionijų Rytinėse Indijose. Maisztai ant Kubos ir Kolumbijoj. Buigarija ir tt.

18 dieną Sausio 1871 m. wokiszkojė kariumenė, wisur sumuszus prancuzus, apstojo Paryžiu, Prancuzijos sostapilę, Prusų karalius, senis Wilhelmas, apsirinko sau gywenimą Versalliuj, wasaros gywenimo wietoj prancuzų ciesoriaus. Ciesorystė Praneuzijos buwo jau puolusi, nes Rugpjuczio mėnesyj, pasidawus Napoleonui, Prancuzijoj tapo apgarsinta republika. Taigi susirinkę Versailliuje mažesniejie Wokietijos waldimierai, einanti karėje isz wien su prusais, apgarsino prusų karaliu Wilhelmą, kaipo pergalėtoją ir paminusį galybę prancuzų ciesoriaus, ciesoriumi. Taigi paminėjimą tos dienos apwaikszczioje dabar Wokietijoj susirinkę Berlyne wisi mažesniejie Wokietijos waldimierai. Ant tos dienos nusikaltėliai, nuspręsti ant bausmės tapo paliuosuoti ne wien prusų karalystėj, bet ir kitose mažesnėse Wokietijos wieszpatystėse. Tasai iszkilmingas apwaikszcziojimas senos garbės Wokietijos uždengė czia tuom tarpu kitus atsitikimus. Dyla isz palengwo ir nesutikimai Wokietijos su Anglija už Transwaliu, nes nė wiena isz tų wieszpatyszczių ne geidže palikti iszriszimą klausymo wien girklams.

Maskolijoj tapo jau apgarsinta apie laiką apwainikawymo ciesoriaus ir ciesorienės. Laikas apwainikawymo paskyrtas Gegužio mėnesyj szių metų; walszcziai tapo jau ant apwaikszcziojimo tos iszkilmės pakwiesti atsiųsti sawo reprezentantus. Žinoma bus daugel dowanų: po apwaikszcziojimui iszkilmės apwainikawymo pasidaugįs Maskolijoj, liuosais atsiradusių, wagių ir plėszikų, kuriuos, kaip paprastai, paliuosuos nuo baismės ciesoriaus malonė, bet ar taps paliuosuoti ir tie, kurie ne pikto geidė, bet aukaudami sawę, dirbo ant naudos žmonijos, stengėsi paliuosuoti žmonims sunkius ir neteisingus ciesoriaus waldžių uždėtus panczius, galima paabėjoti: geriems ir teisingiems Maskolijoj nėra ciesoriaus malonės!

Isz kitų swarbesnių Maskolijos widuriuose atsitikimų paminėsime wien apie apgarsintą dabar waldžių laikrasztije "Prawitelstwenname Wiestnike" žinią, buk ciesoriaus tapo paliepta peržiurėti iki szioliszkus įstatus daleidženczius wietiniems pasileidusiems administratoriams iszwaryti isz sawo kraszto ir iszsiųsti be sudo, taip wadinamu administratiwiszku budu, kuom nors nepatinkanczias jiems ypatas. Jeigu toks paliepimas tapo iszduotas, tai jau, turbut, ir tarp atsirandanczių aplink ciesoriu tapo užtėmyta, kad iki szoliszki įstatai rankose pasileidusių maskoliszkų tiesų užweižėtojų piktus per daug iszduoda waisius.

Wadas angliszkos kariumenės įpuolusios į Transvaalių, pagarsėjęs per tai Dr. Jameson ir jo suimti kareiwiai, tapo transvaliečių anglijonims ataduoti, žinoma, ginklai jų tapo palaikyti. Transvaalius, pasinaudodamas isz dabartinės anglijonų nepasekmės, stengesi wisai nuo užžiuros anglijonų pasiliuosuoti, t. y. sandarą 1884 m. paduodanczią užrubežinius kraszto reikalus Anglijos užžiurai už ne esanczią laikyti. Transvaaliecziai turi dabar paramą ir užtarima tarp wisų Europos galybių: todėl galima pasitikėti, kad Anglija turės ant jų reikalawimo sutikti.

Perėitame "Lietuvos" numerije paabejojome apie sumuszimą abi sinieczių kariumenės, dabar pasirodo, kad musų abejone turėjo pamatą: italijonims pasisekė wien numuszti užpuolimą abisinieczių ant italijonų stowyklos po Mikkale. Italijonis czia apsistojo gintuwėj, bet kad truksta jiems walgio, amunicijos ir wandens, o jie atsiranda isz wisų pusių abisinieczių apstoti—tai padėjimas jų labai sunkus, o czia newa sumuszti, kaip pirma garsino, abisinieczai ne nor isz kelio pasitraukti.

Dabar wel nuo italiszkos kariumenės wado, jenerolo Baratieri, ateina žinia, buk Abisinijos karalius norįs susitaikyti ir buk jo praszęs, idant paskyrtu tam tikrus pasiuntinius, su kuriais galėtu taikytiesi. Galima pasitikėti, kad italiszkas wadas, atsiradęs su sawo kariumene taip sunkeme padėjime, pasinaudos isz to praszimo Abisipijos karaliaus, jeigu tik jis isz tikro susitaikimo geidže. Iki szioliski waisiai tos karės, puolanti ant Italijos, ne naudingi pasirodo: karė reikalauje daug pinigų, o tų warginga Italija ne turi, taigi priwersta užtraukti skolas, nuoszimcziai gi nuo jų reikalauje padidinimo mokesczių nuo gywentojų, o tuom tarpu daugelis ir iki szoliszkų ne galėjo užmokėti.

Tarp Angjijos ir Prancuzijos tapo sandara padaryta, pagal kurią rubežius tarp angliszkų ir prancuziszkų kolionijų Rytinėse Indijose, Pietinėj Azijoj, pasiliekalupė Mekong. Tarpe žemių abiejų kraszių palikti plotai žemės niekam neprigulinti į kuriuos abi besitarenti wieszpatysti sutarė ne siuntinėti kariumenės. Afrikoj juodwi taiposgi susitarė aiszkei iszrėžti rubežių tarp nesenei prancuzų užimto kraszto wadinamo Dahomey ir angliszkų kolionijų wakarinių Afrikos pakranczių. Už rubežiu tarp tuodwiem wieszpatystem priklausanczių krasztų tapo pripažinta upė Niger.

Ant salos Kubos iszpanijonims su wisu nesiseka: sostapilė salos wis-gi maisztinįkų apstota ir iszpaniszka kariumenė ne įstenge jų nuo czia nuwyti, bet pati užsidarė mieste, nedrysdama laukan iszėiti. Prilankus iszpanijonims miesto waldytojai nepasekmę sukruwė ant sprando wiriausio czia iszpaniszkos kariumenės wirszinįko, jenerolo Martinez Campos'o. Tasai todėl atsisakė nuo wietos ir keliauje į Europą, į jo gi wietą tapo paskyrtas isz Iszpanijos jenerolas Weyler, kurisai jau yra buwęs ant Kubos ir spėjo czia atsižymėti sawo nežmoniszkais pasielgimais. Po jo waldžia galima laukti didesnių kraujo praliejimų, bet ar tuom sala taps suwaldyta, galima paabejoti; nes ant apstabdymo maiszto pajiegos iszpanijonių yra czia per menkos; taps tik nereikalingai daugiaus kraujo pralieta.

Isz Bogotos, sostapilės republikos Kolumbia, pietinėj Amerikoj, pareina žinios, kad czia, prowincijoj Baranquilla pasikėlė gywentojai priesz waldžias. Priesz maisztinįkus tapo iszsiųsta kariumenė.

Isz Konstantinopoliaus pranesza, kad Turkijoj daugel kareiwiszkų wirszinįkų tapo nuo tarnystos atsatytų už prilaukumą krikszczionims.

Parėinanti isz Bulgarijos rasztai pranaszauje maisztus tame kraszte. Pasakoje buk ministerijos perdėtinis, Stoilow, ar tai maskolių papirktas, ar taip dėl kokių kitų priežaszczių susipyko su kunigaikszcziumi kraszto, taip kad wiens kito kęsti ne gal. Bijosi žmones, idant Stoilow ne pakeltu maiszto priesz kunigaikształ.

Isz wisur.

—o—

Isz BERLYNO. Ant primieszczio, ne toli wietos wadinamos Jungfrauhaide, susimusze czia du prieszais wažiuojenti trukiai geležinkelio. Daugel wažiuojenezių juose žmonių tapo užmusztų.

Isz KANADOS pranesza, kad, isz priežasties szaltos žiemos ant New Foundlando, tukstantis szeimynų neturi duonos, nė malkų nė drabužių. Atsiszaukė gywentojai į waldžias, reikalaudami pagelbos.

Lenkiszki laikraszcziai paduoda sekanczią žinią: Pas ukinįką Lopaką, apsigywenusį kaime Warna, netoli Bendzino, Petrakowo gub., Lenkijoj, wieną wakarą užėjo moteriszkė ir įsipraszė į nakwynę. Ant rytojaus į tuos namus atėjo koksai nepažįstamas wyriszkis, kurį pamaczius moteriszkė suszuko: dabar tai jau atėjo mano galas. Gelbėkite! Atėjelis apreiszkė sawinįkams namų, kad jiems nieko pikto nepadarys; iszsiwilko aną atėjusę moteriszkę laukan, į tuojaus perszowė ir pats pabėgo. Atbėgo ir policija, bet moteriszkę rado jau ne gywą, kaltinįko gi ir nepagawo. Nežinia ne kas buwo ta moteriszkė, ne kas ją nužudė.

Isz AUSTRALIJOS raszo, kad direktorius banko mieste Sala, Australijos Kolionijoj Victoria, Short, iszsiuntęs waikų dabotoją, pats su britwa perpjowė gerkles dwiejų bemieganczių sawo waikų, paszowė begulinczią sawo paczią ir pats nusiszowė. Paliktame laiszke iszreiszkė, kad baimė, idant nenužudįtu sawo surinktų turtų ir kad waikai ne pasiliktu warge, priwertė jį tokiu budu sutrumpinti amžį sanarių sawo szeimynos.

Isz BRESLAU, Prusų prowincijos Szlezijos, raszo apie baisią nelaimę, pasiekusę kalnakasius. Anglių kastynėse "Hermenegilde", netoli lenkiszkojo rubežiaus, užsidegė jų widuriai, ugnis padarė daug bledies. Iki sziol iszstraukė 15 darbinįkų jau negywų; 17 gi expliozijos sužeistų ir apdegintų bet dar gywų. Daugel ne gywų ir sužeistų yra dar widuriuose kastynių.

Isz SALŲ SANDWICH, kures Suwienytos Wieszpatystes Sziaurinės Awerikos stengesi kaipo skirtingą sztetą priskyrti prie sawę, raszo, kad czia atsitiko iszsiliejimai ugninio skystimo isz esanczio czia wulkano, arba ugninio kalno wadinamo Mauna Loa. Ugninis skystimas pasikėlė ant 200 pėdų augsztyn ir turi 250 pėdų ilgio. Iszsiliejęs skystimas iszdegino daugel laukų ir kaimų. Ar prażuwo czia kiek žmonių — iki sziol nežinia.

Isz LIMOS, sostapilės republikos Perų, pietinėj Amerikoj, raszo, kad bulmistras miestelio San Miguel sukonfiskawo ir sudegino szwentus rasztus (Biblijas) ir wisas knigas atrastas pas pribuwusį ten sanarį amerikoniszkos missijonorių draugystės. Koke tame priežastis — nežinia.

Isz LENKIJOS raszo apie szitokį atsitikimą; Į kaima Stonysza, ant maskoliszkojo rubežiaus, atkako trys gerai apsirėdę žmones ir atsiweže didelę skrynią. Pasisakė esanti jawų prekėjais. Rengėsi newa keliauti į Wilniu ir Peterburgą, praszėsi į nakwynę ir ant rytojaus einancziu trukiu rengėsi iszkeliauti. Sawinįkas namų juos priėmė, bet po keletos walandų, jie palikę skrynią, iszėjo newa pirkti kwieczius, ir kad ilgai ne grįžo, sawinįkas namų pradėjo nepasitikėti. Buwo tuom tarpu czia keletas jo kaimynų — taigi wisi nuėjo apžiurėti paliktą skrynią, kuri buwo kitam kambaryj. Drauge nusekė ir szuo ir tasai tiesiog pripuolė prie skrynios ir pradėjo ją draskyti. Taigi ją atidarė ir isz czia iszszoko wyras su dideliu peiliu rankoje ir norėjo su juom prasimuszti, bet szuo puolė jam prie gerklės ir tokiu budu tapo suwaldytas. Jį suriszo ir czia jisai prisipažino, kad anuos naktyj rengesi įleisti. Taigi kaimynai palaukė nakties ir kada anie, pasitikėdami, kad paliktasis skrynioj draugas wiską prideranczias iszpildįs, sugryžo, tapo wisi suimti ir suraiszioti.

RYME. bažnyczioj Szwento Petro (didžinusioj katalikiszkoj bažnyczioj ant swieto) nepažinstamas wyriszkis atsiklaupęs bažnyczioj persiszowė; bažnyczia tapo tuojaus uždaryta.

MIESTE TOURS, widurinėj Prancuzijoj, tapo atrastas lowoj, jau ne gywas, Kardinolas Renato Meignan, arkiwyskupas Tours.

Direktoriai hypotetiszko banko Berlyne: Haerting ir Mueller tapo suaresztuoti. Priežastis to, turbut, yra nedateklius pinigų banke. bet kiek czia nedatenka, dar ne žinia.

BERLYNE užsidegė didieli namai ant Bergtrasse. Ant 2 ir 3-czių užlų (pientrų) talpinosi dirbtuwė, kurioje dirbo daugel merginų. Trepai žymen užsidegė isz pradžių, taigi merginos ne galėjo jais pasinaudoti, bet turėjo szokinėti per langus. Wiena isz iszszokusių užsimuszė; wienuolika gi sunkei susižeidė, keletas turi sulaužytas kojas ir rankas.

Isz Lietuwos.

Isz KAUNO raszo, apie szitokį baisų atsitikimą: Miestelyj Panemunėliuose, Zarasų (Nowo Aleksandrawo) paw. užsidegė namai wieno ukinįko. Gaspadorius namų norėjo dar ką nors isz deganczių namų iszneszti, užbėgo ant užlų, bet ugnies apimtas parpuolė ant žemės; sunus jo, 16 metų waikinas, pagriebė jį ir pritraukė prie slenkszczio, bet iszgirdo balsą motinos szaukenczios pagelbos. Paliko tėwą ir bėgo prie motinos, kurią iszsineszė isz ugnies. Susirinkę kaimynai iszwilko tėwą pusiau jau sudegusį. Sunus pamatęs tėwą sudegusį ir motiną wos gywą, stengėsi į ugnį įszokti bet kaimynai nedaleido.

Isz KUPISZKIU. Kauno gub. raszo apie užmuszimą, ant kelio, adwokato Chojnowskio. Walszciaus sudas, už ganymą ant swetimo lauko ir medžių wogimą nusprendė ukinįkus Geležį ir Szimonį ant areszto; apginėju reikalų prieszingos pusės buwo adwokatas Chojnowski. Taigi tuodu nutarė atkerszįti Chojnowskiui. Patykojo juodu ant kelio ir wiėną kartą patikę beważiuojenti aną adwokatą tarp kaimų Kupiszkių ir Mimonų taip baisei jį sumuszė, kad jis atrastas ant kelio wos spėjo pasakyti kas jį sumuszė ir czia jau ant lauko pasimirė.

STARAPOLEJ, Suwalkų gub. stato dabar garinį maluną. Ar szį kartą malunas galės užsilaikyti isz sawo pelno, nežinia. Kitą kart jau Starapolėj buwo garinis malunas žydo Krukaucko, bet nusibankrutyjo.

BAŽNYTKIEMYJ ALWITE, Wilkawiszkio paw. tapo pastatyta nauja dirbtuwė wisokių ukinįkystėj reikalingų įnagių ir maszinų.

LIETUWOJ žandarai wėl pradėjo daryti kratas pas žmonis, jieszkodami lietuwiszkų knigų. Pasakoje buk daro kratas ir pas apszwiestus lietuwius, kitur apsigywenusius: jieszko wisur knigutės APIE KRAŽIU SKERDYNES ir APIE CHOLERA, teiposgi iszkrato laiszkus ar neras kur kokių rankraszczių.

RYGOJ, gyweno iswarytas isz Lietuwos už pardawinėjimą lietuwiszkų knigų tulas liietuwys. Žmogus tasai, budamas neturtingas, stengėsi czia ant gywenimo reikalų uždirbti pardawinėdamas prie bažnyczios: ražaaczius, szkaplierius, križelius ir tt. — bet kupcziauti jam policija uždraudė. Taigi kas liekasi žmogui daryti, jeigu prakeiktos maskolių waldžios net uždarbiauti žmogui nedaleidže?

Isz WILNIAUS raszo, kad czia miesto užžiura nusprendė įtaisįti pakėlimo amatų įrėdnę. Toke įrėdnė czia labjausei reikalinga, nes iszdirbimai amatinįkų musų sostapilės ne gal but nė prilyginami prie iszdirbimų kitų krasztų: jie prie kitų krasztų iszdirbimų iszrodo lyg kalwio padirbtas laikrodis. Wilniaus amatinįkai, wieton rupintiesi apie pagerinimą sawo iszdirbimų, mokėjo wien skystiesi kad jų nieks pirkti nenori. Miesto inrengtoje įrėdnėje, wisi norinti pramokti amatą, bus mokinami be jokio užmokesnio; bus teiposgi įtaisytas rinkius wisokių amatnįkiszkų paweikslų ir drauge pardawinyczia mokintinių iszdirbimų.

KAUNO miesto užžiura užgyrė priwersti sawinįkus wisų pardawinyczių, idant jos paliuosuotu nuo darbo nedeliomis wisus pardawinyczių pagelbinįkus.

Isz Lietuwių gywenimo Amerikoje.

"Garsas" paduoda žinią apie szitokį ne szwaru pasielgimą lietuwių: Trentone, Pa., per wesėlija lietuwiszkos poros, tapo pasigėrusių weselnįkų užmusztas lietuwys 29 metų Mageliunas, kurisai netyczia į weseliją užėjo. Užmuszėjai: Andrius Rosdowskis, Pranas Reklys ir Martynas Rekwys tapo suaresztuoti.

Pittstone, Pa. pasimirė prabaszczius tenykszės lietuwiszkos bažnyczios — kunigas J. Zlotorzynski.

"Garsas" talpina sekanczias žinias apie lietuwius apsigywenusius pietinėj Afrikoj: mieste Johanisburge yra per 200 lietuwių ir czia skaitlius jų nuolatai dauginasi; yra jų taiposgi ir kituose miesteliuose republikos Transvaaliaus, kaip antai Blomfontein. Angliszkose kolionijose pietinės Afrikos taiposgi jų atsiranda, kaip antai: Mieste Cape Town (arba Kapstadt) atsiranda apie 100 lietuwių; Kirbeley (garsem isz deimantų kastynių) apie 50. Angliszkoje kolionijoj Natal taiposgi jie atsiranda, bet kiek yra—nežinia. Lietuwiai czia tankiausei tarnauje pas žydus, nes gawimą kitokio darbo trukdo nemokėjimas wietinės kalbos.

"Vienybė" pranesza, kad draugystė Szwento Jurgio isz Newarko N. J. atsitraukė nuo "Susiwienyjimo Lietuwių katalikų Amerikoj"; kaip raszo "Vienybės" raszėjas, nežinia dėl kokių priežasczių draugystė atszalo, ne mokėjo posmertiniu, tt.

Iszeinantis Chicagoj lenkiszkas laikrasztis "Sztandar" žada toliaus "Lietuwiszką klausimą" statyti ant teisingo pamato. Pažiurėsime, koks bus tas teisingas pamatas. Teipogi žada laikrasztyje talpinti ir straipsnius lietuwiszkoje kalboje. Tai teip iszrodo, kaip waistai aptiekorių isz wisokių kitų sumaiszyti, kurie paprastai mažai ką gelbi.

SHENANDOAH, PA., 13 Sausio Dr-te Jaunumenės Lietuwių turėjo sawo susirinkimą, laike kurio sudėjo $103.50 ant įtaisimo staeijų į tenykszczią lietuwiszką bažnyczią; nuo pirmiau ant to reikalo turėjo jau sawo ižde $426.23 Stacijos jau yra dirbdinamos New Yorke ir kasztuos $700. Bus gatawos ant pirmos nedėlios gawėnios. Minėta draugystė skaito wos 28 sanarių, wienok yra labai duosminga bažnyczai.

SHENANDOAH, PA., 14 Sausio, anglekasyklose Mape Hill, tape sužeistu Antanas Stebingis; ant rytojaus jisai pasimirė. Laidotuwės buwo 17 dieną to paties mėnesio. A. a. Antanas Stebingis paliko paczią su antrų metų dukteria; turėjo 33 metus amžiaus, 6 metus kaip gyweno Amerikoje; į nė jokią draugystę ne prigulėjo.

The Lithuanian Weekly

"Lietuva"

PUBLISHED EVERY SATURDAY.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed "Lietuva" Publishing Co.,

954 33rd St., Chicago, Ill.

Nedelinis Laikrasztis

"LIETUVA"

Iszeina kas Subata, Chicage, Ill.

KASZTUOJA:

ANT METU AMERIKOJE.....$2.00
IN UŽMARE.....$3.00

Užweizdetojas A. OLSZEWSKIS.

Rankraszczial (korespondencijos) ir laiszkai turi buti adresawoti ant szio adreso:

„Lietuva" Publishing Co.
954 33rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS.

Pinigai turi buti siunsti per MONEY ORDER arba REGISTRAWOTOJE GROMATOJ ant ranku

A. OLSZEWSKIO,
954 33rd St., Chicago, Ill.

Isz Amerikos.

—o—

* Gallotin, Ten. Ateina žinia, kad namuose Merrymano, apsigywenusio netoli Dixon Springs, Ten., pereitą nedėlią 14 žmonių tapo nunuodintų. Merryman pasitelkė aplinkinius gywentojus į talką prie walymo lauko nuo kelmų. Pawalgius pietus 14 talkinįkų tuojaus apsirgo; paszauktas gydytojas nusprendė, kad jie tapo su žiurkžolėmis nunuodinti. Daugelį isz jų pasisekė iszgelbėti, bet trys dar serga sunkei ir pawojingai. Waldžioms tapo duota žinia apie tą atsitikimą.

* Isz New Yorko raszo, kad czia trukis geležinkelio, ant 142 ulyczios užważewo ant darbinįkių walanczių szėnis geležinkelio. Dwi darbinįki tapo užmusztos, o keturios sunkei trukio sužeistos.

* Isz KANSAS CITY, Mo. Dantų gydytojas isz Holt Eberts, betaisydamas dantis paczios wieno miesto gywentojaus, tris syk ją pabuczewo. Tojė pasiskundė wyrui. Tasai pakwietęs keleta draugų ir su jais nuėjo pas Ebertą ir czia jam tapo įsakyta, idant į 24 walandas iszsikraustytu isz miesto. Žinoma, turėjo to įsakymo paklausyti.

* Isz CINCINNATI, O. 12 metų mergaitė May Bean sawę nusižudė. Kada tėwai iszgirdę jos dejawimus atėjo pažiurėti, ji pati parodė jiems stiklinaitę su nuodais ir tuojaus potam numirė.

* Trukis (treinas) geležinkelio, ėinantis į Denver ir Colorado Springs, pradėjo leistiesi į atsirandantį ant kelio tunelį. Tuom tarpu wienas wagonas, kurisai buwo atsikabinęs nuo trukio, bėgdamas pakalnėj, pawijo trukį ir druczei sudawęs į galą, wisa iszmetė isz szėnių. Du wagonai tapo wisiszkai sudaužyti; 12 keliaujenczių žmonių tapo sunkei sužeistų isz kuriu dalis, pagal nusprendimą gydytojo, turėsent pasimirti; mažiaus sužeistų yra 10. Wisi sužeistiejie tapo patalpinti hotelyj.

* Isz BUFFALO, N. Y. raszo, kad niekada czia ne atsitaikė tiek patžudyszczių, kiek perėitą nedėlią. Wiens isz tokių, kuriam nusibado gywenti, Wal. Brodnicki, pasistiprinęs saliune stikleliu dagtinės, szoko po bėganczių geležinkelio trukiu; antra buwo mergina Annie Neville, kuri nusinuodino; kitoj wel wietoj, tarp sawęs besipeszant užwertė lampą, isz ko pasidarė ugnis, nuoko sunkei apdegė, wiens isz pesztukų, Denny.

Teiposgi czia ant ulyczios tapo sawo wientauczio nudurtas italijonis Gugino. Policijantas Michael nuszowe czia sawo prodėtinį sieržantą Catlina, užtatai, kad Catlin norėjo aną nuo tarnystos praszalinti.

* Isz St. Joseph Mo. raszo, kad netoli Maresville, ant farmos, namuose Juozo Hildebrando, motina nunuodino 8 sawo waikus turinczius nuo 2—14 metų ir potam ir pati pasikorė. Priežastys tokio motinos pasiėlgimo yra, tiesiog sakant, badas. Wyras tos nelaimingos moteriszkės guli ligonbutyj Kansas Cityje; ji negalėjo tiek uždirbti, kiek reikėjo ant iszmaitinimo waikų, taigi nusprendė, kad bus geriaus, jeigu jie wisi numirs.

* Ant jurių, netoli Bostono, garlaiwys "Barustable" susimuszė su žwejų laiwu "Fortune" ir szį paskutinį paskandino; 9 žwejai prigėrė, 17 gi iszgelbėjo.

* Isz OGDENBURG, N. Y. raszo, kad czia koksai W. Oswel nuszowė sawo motiną, o paskui persiszowė ir pats. Neturėdamas darbo, jisai ne įstengė iszmaityti sawę ir motiną, taigi wargas pestume jį į tą baisią nuodemę.

* Musų ir lenkų žmones pripratę Lietuwoj ir Lenkijoj pirkinėti wiską pas žydus ir czionai paprastai lanko žydiszkas krautuwes, nors tie wisada stengesi žmogu prigauti. Taip dabar garsus lenkų ir lietuwių draugas, žydas, drapanų prekėjas Schwartz, isz Wilkes Barre, tapo net apskustas už prigawystę. Sudžia paemęs nuo Schwartzo 500 dol. kaucijos, jį paleido.

* Isz BONE, IOWA. Turtingas isz czia bankierius Mc Farland suwiliojo jauną ir gražią dukterį farmerio Roogstero ir paskui suwiliotą apleido. Tėwas, patikęs ant ulyczios susiwiliotoją, prudėjo su juom bartiesi. Laike barnių Farland siekė į kaszenių, turbut, norėdamas isztraukti rewolwerį, bet farmeris pasiskubino ir nuszowė bankieriu.

* PARKERBURGE W. VA. wietinis kalinys yra sargų dabojamas, nes bijosi, kad žmonės ne iszweržtu laikomų czia kalinių, kuriuos nori lynezuoti, nes tiki, kad jie papildė baisią nuodemę su dwiem mažom mergaitem.

* Isz MUSCOGEE IND. TEX. raszo, kad trys mylios nuo czia sudegė namai Johno Wesley'o. Ugnyje sudegė pati sunaus namu sawinįko.

* Geležinkelio trukis ėinantis isz Wilkesbarre, ne toli Hazletono nupuolė į kastynę. Maszinista tapo užmusztas, o peczkurys baisei sužeistas, nuo ko tures mirti. Daugel keleiwių teiposgi yra sužeistu, bet ne pawojingai.

* Isz HAVEN, CONN. raszo, kad krautuwėj English & Merrick atsitiko baisi expliozija, o potam namai užsidegė, Dirbo czia 20 žmonių, bet paskui nė wieno isz jų jau nieks nematė, Turbut wisi prażuwo ugnyje.

Simonas Ažukas, kurs dirbo anglekasyklose, mieste Sopris, Colorado, tapo sužeistas į koja kritusio isz wirszaus akmens ir dabar guli tenykszczeme ligonbutije, wienok tur wiltį, kad, netrukus, pasweiks.

Isz darbo lauko.

—o—

Isz COLUMBUS OHIO, 1000 kalnakasių kastynių Morris Coal Co. susztraikawo. Priežastis sztraiko yra, kad kompanija praszalino wieną darbinįką, taigi užtatai paliowė darbą wisi, norėdami tuom priwersti Kompaniją sugražinti prie darbo ir praszalintajį draugą. Tai dailus, paweikslingas pasielgimas darbinįkų!

Isz MILWILLE, RHODE ISLAND pranesza, kad czia "United States Rubber Trust" tapo uždarytas, o per tai 1000 darbinįkų likosi be darbo.

Netoli Boulder Col. atrado didelius plotus kwarco, tarp kurio atranda auksą, plotai tie traukesi į keletą mylių. Auksas czia atsiranda wos porą pėdų nuo pawirsziausir uola yra labai turtinga. Daugel darbinįkų czia musikraustė auksą kasti ir po wienai nakczlai atsirado czia jau miestelis su kromais, saliunais ir kitomis įrėdnėmis,

NEW YORKE nusibankrutijo, wiena isz didžiausių Amerikoj, dirbtuwė cigarų Seidenbergo, Stieffel'io & Co. Darbinįkai jos pasiliko be darbo.

CHICAGOJ apie 700 tapicierių susztraikawo. Priežastis sztraiko yra tokia: kad dirbtuwėse buwo ne daug darbo, Unija darbinįkų pareikalawo, idant laiką darbo sumažintu nuo 10 iki 8 walandų. Dalis fabrikantų ant to sutiko, bet paskui jie wėl sutarė pailginti darbą iki 10 walandų, perką dalis darbinįkų nustojo darbo. Dėl tos priežastės susztraikawo wisi, idant tuom priwersti fabrikantus sutrumpinti laiką darbo.

SHENANDOAH, PA. darbai prie anglių eina gana gerai. Dirba po 9 adynas ir gauna pilną užmokestį—kompanija jau nenumusza po 10c., kaip tai pirmiaus darydawo.

CHICAGOJ Susztraikawo darbinįkai biciklių dirbtuwės Ames & Frost, an Goose Island. Jeigu kas ateitų czia į darbą, tą sargai sztraikierių apgarsįs už "scabsą".

Ką tik dabar gawome žinią, kad straikas darbinįkų bicyklių dirbtuwės Ames ir Frost, pasibaigė. Czia darbinįkai laimėjo, nes fabrikantai sutiko ant wisko, ko tik darbinįkai reikalawo. Sztraikieriai nuo wakar pradėjo wėl dirbti. Juokingai iszrodė, kaip atkakus seniems darbinįkams kraustytis turėjo, taip wadinami, "scabsai" arba kitaip sakant darbinįkų reikalų pardawėjai, nes senieje darbinįkai nuo fabrikos pareikalawo, idant scabsų nors ir reikėtų, nepriimtu. Labai teisingai. Klausymas ar czia jie buwo nusipirkę darbą? Ar ne buwo czia tik musiszkiu?

DARBINĮKAI dirbanti prie kasimo Panamos kanalo susztraikawo.

PHILADELPHIOJ, PA. nustojo dirbusios cukraus dirbtuwės. Apie 10,000 darbinįkų per tai pasiliko be darbo.

Isz JOHNSTON, PA. raszo, kad czia susztraikawo darbinįkai kastynių: Taylor & Mc Coy, Mitchell Co. ir East Coal Co. Isz wiso sztraikuoje apie 500 kalnakasių.

Wisokios Žinios.

—o—

† Isz Australijos pareina žinios apie neiszpasakytus karszczius; miestuose Sydney ir Melbourne daugel žmonių mirszta nuo karszczio saulės spindulių.

† Apgarsinta sudų statistika (žinios apie skaitliu apkaltintų) už 1895 m. Indijose, kraszte Azijos priklausanczeme Anglijai, nurodo, kad europiecziai krikszczionys, laikanti sawę už apszwieszcziausius, ne gal czia pasigirti per daug su sawo dorumu; tie kuriuos europiecziai laiko už laukinius, doroje toli pralenke apswiestus europieczius: ant 274 europieczių iszpuola wiens sudo nuspręstas nusikaltėlis; indijose užgimę jau pasirodo doresni, nes tarp tų wienas nusikaltėlis iszpuola ant 509 žmonių; tarp krikszczionių indięczių atsiranda wiens nusikaltėlis ant 709 žmonių; tarp indieczių braminų tikėjimo—wiens nusikaltėlis ant 1361 žmonių, o tarp budistų gi wos—wiens ant 3787 gywentojų.

† Ant susirinkimo gydytojų draugystės Berlyne D-ras Gutzmann parodė prietaisą, su kurios pagelba galima yra nuimti fotografiją kalbos žmogaus. Nuimtą tokiu budų paweikslą kalbos įpratęs žmogus gal lengwai perskaityti. Iszradimas tasai turi didelę swarbą prie mokinimo nebylių kalbėti. Nebyliai ne kalba ne delto, kad jie ne gal kalbėti. bet dėlto, kad jie, negirdėdami isz pats mažens, nežino kaip kalbėti, ne gal iszmokti kaip reikia tarti.

† Chinuose (Czainijoj) rengesi įtaisyti uniwersitėtą, ant paweikslo europėiszkų. Rektoriumi to naujo uniwersitėto bus amerikietis Karolius Tinney.

† Pereitą metą į Ameriką, wien į Suwienytas wieszpatystes Sziaurinės Amerikos atkako 258 566 ateiwių isz Europos. Kiek tame skaitliuje yra lietuwių, nežinoma, nes jie daugiausei pasisakėsą maskoliais arba lenkais.

† Waldžios Brazilijos (Pietinėj Amerikoj) padarė sutartį su garlaiwių kompanijoms. Pagal tą sutartį, garlaiwių kompanijos apsimą pristatyti į Braziliją 100000 isz wisų krasztų iszeiwių, negal jos wien važioti czia italijonų. kurių Brazilijoj ne pageidauje, už tatai už ateiwių atwežima kompanijoms užmokės Brazilija.

† Wienas Wenecijos fabrikantas dabar sawo dirbtuwėj pradėjo dirbti audimus isz stiklo. Audimai tie iszrodo labai puikei: žwilga kaip szilkai ir taipjau lengwi ir minkszti, o kas geriause, kad ne reikalauje nuolatai skalbti, nes užtenka su szlapiu skuduru nuszluostyti ir drabužis isz jo pasiutas tampa wel czystas, kaip ką tik iszskalbtas. Kokiu budu anam fabrikantui pasisekė stiklą minksztų padaryti, nežinia, nes ta jisai slepe.

† Isz New Yorko raszo, kad czia p. Mikalojus Tesla iszrado elektriszką įtaisą, su kurios pagelba galima gyditi wisokias ligas. Sako buk b. bulmistras New Yorko Hewitt tapo tos įtaisos iszgydytas nuo kepenu ligos. Kiek teisinga yra žinia apie szitą iszradimą, mes nesikėsome spręsti; panaszi jį labai ant apgarsinimų paprastų amerikoniszkų iszradėjų wisokių stebuklingų waistų, kurie ligonio tikrai apsirgusio niekada negelbi.

† Prancuzijoj szią wasarą bus įrengtos lenktynės wežimų, važinėjenczių paprastais keliais bet be arklių. Tolumas kelionės paskyrtas: nuo Paryžiaus į pat Pietinę Prancuziją t.y. į Marsyliją.

Paminėjimas musų praeitės.

14 Gruodžio pereitų metų pasibaigė szimtas metų, kaip Lietuwa tapo prie Maskolijos priskyrta. Isz kraszto Lietuwos, lietuwių užgywento, tapo isz pradžių maskolių padarytos dwi gubernijos: Wilniaus ir Slonimo, lietuwiszkas gi krasztas Suwalkų, gubernijos tapo Prusams ataduotas.

Maskoliai tą paminėjimą apwaikszcziojo iszkilmingai, mes gi isz to priskyrimo ne apturėjome nė jokios naudos: waldžios Maskolijos per tą szimtą metų įstengė mus apdowanoti begaliniu skaitliumi wisokių panczių ir uždraudimų; laukas musų uždarbio tapo waldžių susiaurintas, apszwietimas žmonių, galima sakyti, pasiliko su wisų apstabdytas per uždraudimą lietuwiszkos spaudos ir lietuwiszkų mokyklų. Mes per tą laiką ir beweik nieko ne padarėme ant numažinimo įtekmės tų piktų mums waldžių.

Dienoje apwaikszcziojimo musų prie Maskolijos priskyrimo, maskoliszki laikraszcziai atsiliepė su sawo užmanymais kaip Lietuwą wisiszkai sumaskolinti; nurodė jie reikalą apdowanoti mus dar naujais pancziais. Užmanymai daugumo maskoliszkų laikraszczių trauke wis į wieną pusę: jie sako, kad ant sumaskolinimo lietuwių reiklainga wien patraukti į Lietuwą maskolius isz rytų, atėjunams palengwinti pirkti Lietuwos žemę. Taigi, idant prekę žemės dar labiaus numuszti, reikia, pagal jų nuomonę, uždrausti wisai lietuwems katalikams ją czia pirkinėti.

Kaip lietuwiai ant tokių užmanimų atsiliepe?— Jie paprastai, jeigu turi kiek skatiko, stengesi su jais į Amerika iszsikraustyti ir czia pirkinėti, kur tolimuose wakaruose farmas, neretai mokėdami už jas dwigubai brangiaus neng tą galėtu Lietuwoj padaryti. Lietuwos gi žemė, tokiu budu, tampa palikta wien besotystei maskoliszkų administratorių ir jų protėguotų atėiwių isz rytines Maskolijos.

Wietines žinios.

—o—

— Permainydami sawo adresus, wisada prisiuskite ir seną adresą.

— Kas užsiraszo "Lietuva" ir užsimoka už ją $2 isz wirszaus gauna dowanų dwi puikes knygeles, tai yra: Sapnų knygelę ir Kalendoriu ant 1896 meto.

— Užsiraszydami "Lietuva" ir siusdami pinigus už ją, wisada uždekite szioky adresa: A. Olszewskis, 954—33rd St., Chicago, Ill.

— Į krautuwę auksinių iszdirbimų ant Madison ul. Bergerso, kada tasai iszėjo ant wakarienės, įsiweržė wagys per langą ir iszneszė wisokių daigtų, wertės 500 dolierių.

— Maszinistas mesinyczios Swifft'o & Co. apskundė kompaniją užtatai, kad, jam betepant masziną, jis tapo rato pagriebtas, kuris sulauže jam deszinę ranką. Užtatai pareikalawo nuo kompanijos iszmokėti jam už ranką, kurią nužudė tik pertai, kad ratas ne buwo gerai uždengtas. Sudžios pripažino anam maszinistui teisybę ir nusprendė kompaniją ant iszmokėjimo 10,000 dol.

— 16 metų waikinas Syber, eidamas namon, tapo nežinia keno užpultas ir baisei subadytas; galwa jo likosi suskaldyta. Kas yra užpuolikai ir už ką užpuolė—nežinia; pasirodo wien, kad tai ne buwo wagys, nes nė laikrodžio, nė pinįgų ne atemė.

— Muzikas, lenkas Padarewski, už du koncertu duotu Chicagoj surinko 16,000 dol. Isz wiso-gi nuo Lapkriczio pereito meto iki dabar, t. y. į pustreczio mėnesio uždirbo Amerikoj dailius pinįgus —su wirszum 100,000 dol.

— Saliunįkas A. Johansen, po nr. 3838 Cottage Grove ave., tapo atrastas sawo namuose ne gywas, patigi jo apswaigusi. Atsigaiwalewisi pati iszpažuno, kad czia įsiweržė trys nepažįstami wyrai, užmetė abrusą ir primuszę paliko; turbut jie ir jos wyrą nužudė. Policija suaresztawo tuojaus wisus tuose namuose apsigywenusius.

— Namuose 316 Clark ul. tapo policijos atrasta, antra jau szįmetą Chicagoj, wagystos mokykla. Wienas isz policijantų persirėdęs wagimi prisiraszė už mokintinį tos mokyklos ir tokiu budu jam pasisekė wiską gerai isztirti ir suaresztuoti paskui ne tik profesorius, bet ir studentus tos wagystos akademijos, kurių czia buwo net 22.

— Isz priežastės nedatekliaus pinįgų miesto kasoje ir pertai negalėjimą iszmokėti gazo dirbimo kompanijoms už sužibinamą gazą, skaitlios ulyczinių žiburių tapo sumažintas ant 2,300. Daugiausei liampų paliaus žibėję ant Michigan av. nes 300; ant Washington, Jackson ir Ashland bulwarų—279. 1895 m. miestas iszleido ant gazinių liampų 719,000 dol. nors miesto kasoj ant to te buwo 125,000 dol. paskyrta.

— Chicagoj ant szių metų tapo miesto 6062 iszduotų daleidimų užlaikyti wietas pardawinėjimo wisokių gėrymų, be priskaitymo prie to tų 400, kuriuos nori įsteigti alaus leidinyczios. Perėitą metą iki tam laikui buwo iszduotų 4200 daleidimų. Isz wiso iki 30 d. Lapkriczio perėitų metų miestas dawė 6502 daleidimus užlaikyti wietas pardawinėjimo gėrymų. Taigi yra czia gana kur pasidrutinti ir pasiraminti.

— Salėje prie saliuno po nr. 357 N. Carpenter ul. užlaikomoj lenko Juozo Mizros, susirinkę czia del szokių lenkai tarp sawęs susipeszė. Wiens isz besipeszanczių, Juozas Kalos, tapo sunkei sužeistas. Ant rėksmo czia besipeszanczių atėjo isz pradžių 2 policijantai, bet tuodu neistengė musztinių apstabdyti, tai pasikwietė dar 3. Taigi drauge jau pasisekė suaresztuoti besipeszanczius, o su jais ir sawinįką saliuno.

— Ant ėinanczių namon: lenko Kalaso ir Wiliamo Greenbergo ant Madison ul. užpuolė trys lauferiai. Parodė jie Kalasai ir Greenbergui ant krutinės prisegtus policijantų ženklelius ir paklausė ar juodu turi rewolwerius; anuodu atsakė kad ne turi, bet tie newa policijantai žodžiui nepasitikėjo, tik iszkratę keszenius ir tuom persitikrinę, kad anuodų isz tikro rewolwerių ne turi, pasitraukė. Tik po pasitraukimui tų jieszkanczių rewolwerių anuodu žmonelės persitikrino, kad jau keszeniuose jų truksta ne wien rewolwerių bet ir masznelių su pinigais.

— Kas isz kokios nors priežasties negawote lietuwiszko Kalendoriaus, tai atsiszaukite, o jeigu da laikas prenumeratos bus neiszsibaigęs, tai prisiųsime. Kurių yra iszsibaigęs, tai meldžeme ant toliau užsimokėti, o teipogi gausite Kalendoriu.

— Pirmas lietuwiszkas saliunas Chicagoje L. Ažuko, po nr. 3301 Auburn ave. ir kerte 33czios arti lietuwiszkos bažnyczios. Užlaiko wiska czystai ir puikei. Wisada szaltas alus, puikus likeriai ir kwepenti cigarai. Užlaiko puikia salia del mitingų, weseliju ir kitokių zobowų. Jeigų isz kito miesto atwažiuoja lietuwiai, gali atsilankyt ir spakainiai pernakwot, teipogi ir roda gaut.

Mitingas.

Subatoj, 25 Sausio, pusiau 8tą walandą wakare, salėje J. Moudeikio, po nr. 584 So. Jefferson st. kerte 14th Pl., lietuwiai 7tos wardos laikys palitikiszką mitingą, ant kurio yra užpraszomi susirinkti kuoskaitlingiausei.

Komitetas.

Dėl žinios sanariams D-tės Sz. Kazimiero.

Naujas protokolinis sekretorius chicaginės Dr-tės Sz. Kazimiero, paduoda, dėl žinios sanarių tos-gi draugystės, sawo adresą, idant wisokiuose reikaluose žinotumėt kur atsiszaukti. Adresuokit teip:

P. Jonaitis,
29 Cleaver St., Chicago, Ill.

Naują Buczernę.

Uždėjęs naują lietuwiszką mėsinyczią (buczernę) ir grosernę, ant Laurel st., po nr. 3327, užlaikau swieżiausius taworus ir parduodu wiską pigiau kaip kitur. Dėlto užpraszau wisus lietuwius su wisokiais pirkimais atsilankyti pas mus, o gausite geresnį tawora ir už pigesnę prekę kaip kitur. Teipogi, ant pareikalawimo, pristatom wisokius daiktus kožnam į namus sawo kasztu.

Jonas Toleikus,
3327 Laurel St., Chicago, Ill.

Chicago, Ill., 17 d. Sausio, 6 walandą ryto, ėidamas į darbą, ant ulyczių 16tos ir Union av., tapo nelaimingai trukio užmusztas Jonas Dargis ant geležinkelio. Sargas geležinkelio atrado jį da pusgywį su nukirstoms kojoms ir wisa sudaužytą. Paszaukė paliciją, kuri dar įstengė iszklausti jo wardą ir adresą. Nuweže į pawieto ligonbutį ir tenai jisai, po walandai, numirė. A. a. Jonas Dargis paėjo isz kaimo Laužos, paw. Szaulių. Kauno rėd. Turėjo 36 metų amžiaus; buwo dar newedęs. Jau szesztas metas kaip Amerikoj gyweno. bet buwo wargingas ir pinįgų neturėjo nė ant sawo laidotuwių. Mėnesį laiko priesz sawo smertį prisirasze prie Simano Daukanto draugystės, pagal kurios konstituciją tapo paskyrta $30 isz draugystės iždo ant pagrabo; o apart to, jo draugai surinko nuo žmonių $28 ir tokiu budu pereitą utarniką tapo gražei, katalikiszkai palaidotu.

Gentės ir pažistami jo, yra užpraszomi atsidusti prie Diewo už jo duszią.

PAJIESZKOJIMAI.

Pajieszkau sawo pusbrolio Stanislowo Janpegio, paeinanczio isz Suwalkų rėd., Starapolės paw., gmino Budos, kaimo Papluniszkių. Jis pats ar kitas teiksis duot žinią ant adreso szito:

Motiejus Pataszius,
Box 630, New Castle, Del.

ISTORIJA
Suwienytu Walstiju
AMERIKOS.

(Tasa.)

Prieszingi interesai ir jausmai del werguwes atwede iki ilgu politiszku kowojimu. Szitas ginczas prasidejo ape 1820 m. su teip wadinamu "Missouri Compromise". Wistai augo kartume metas no meto ir ant galo daejo iki atsimetimo Pietiniu Walstiju. Peržiuresime žingsnius szitu politiskiszku imtiniu. — Tie žingsniai yra:

"Missouri Compromise (Santaika).— Szita santaika, kaip mes jau mateme, iszaugo no gwoltaunios agitacijos kaslink werguwes klausimo, kuris sukrete wisa kraszta, 1820 mete, kada pridejimas Missouri prie Unijos kaipo Walstijos inwyko. "Missouri Santaika", buwo mislijama, pades wisotina gala ginczui terp verguwiszku ir prieszingu werguwei walstiju; bet potam pasirode. jog tuom ne buwo užganedinti ne Sziaure nei Pietus.

II. Fugitive-slave Act.— Szitas istatas, iszduotas per Kongressa 1850 m. dawe galybe waldonams sugautie sawo wergus, pabegusius in liuosas Walstijas. Tas buwo patiktas su dideliu pasiprieszinimu Sziaureje.

III. Panaikinimas Missouri Santaikos istato. — 1854 m. perstatytas per Senatoriu Stephen A. "Douglas billas, panaikinantis" Missouri Compromise tapo iszleistas per Kongresa. Szitas aktas, kuris turejo sau už užduote suorganizuota territoriszka randa del Kansas'o Nebraska, leme, jog žmonija tu teritorija galejo liktie liuosybeje del prijemimo ar atmetimo werguwes, kaip jiems patiktu.

V. Surengimas Republikonu Partijos.— Panaikinimas "Missouri Santaikos" padare didy triukszma kiaurai Sziaures. Tai dawede iki parengimo naujos partijos, pramintos Republikonu partija, kurios wiriausia užduotia buwo prieszintiesi pasiplatinimui werguwes.

V. Kowojimai Kansase.— Stowis, in koky buwo instumta Terrritorija Kansas per p. Douglaso billa, kaslink werguwes klausimo, apwe rte žeme tos territorijos in regykla gwoltaunu ginczu del jos apwaldimo. Istorija szitu kowojimu buwo jau matyta. Ta rybine kare patarnawo del tolesniu apkartinimu Sziaures ir Pietu.

VI. Politikiszki kowojimai 1856 metu—Priežasczia kowu 1856 metuose buwo werguwe, kuri pagimde dwi prieszingas partijas laike rinkimu prezidento: John Fremont buwo kandidatu Republikonu, Buchanan gi Demokratu. Demokratai pergalejo; bet pajiega prieszwarguwines partijos pasirode ant fakto, kad Fremont gawo su wir szum 1.300.000 balsu.

VII. 1857 Augszcziauses sudas Suwienitu Walstiju nutare, kad instatas "Missouri Compromise" buwo prieszingas konstitucijai ir kad waldonai wergu gali ingabentie sawo wergus in jeib kokia walstija Unijos. Pietiniai gywentojai žiurejo ant to, kaipo ant sawo tiesu, paremtu ant konstitucijos; bet Sziaure leme tai kaipo kuniszka inwedima werguwes kiaurai wisu Walstiju ir kaipo apwertima tos isz wietines in tautiszka institucija. Tulose sziaurinese walstijose tapo iszduoti instatai "Personal Liberty Lows" (Ypatiszkos Liuosybes Istatai), pripažistanti liuosybia wergams, kurie ineitu in ju rubežius. Szitas labai atsiliepe ant pietiniu gywentoju, kurie Sake, jog jie buwo isztikemi sziaures gywentojams, kaslink pildimo sutikmes (compromise) 1850 metu.

VIII. John Browno Pasikesinimas. — Rudenyj; 1859 m. isztiko priepuolis, kuris padare baisu trukszma ir kartumus pietuose. Tai buwo piktas užmanimas, paimtas per wiena seny, wardu John Brown, kuris, su sawo sunumis, pakele kariszka trukszma rubėžiuose Kansas. Jo užmanimu buwo atliuosuotie pietinius wergus. Tik su dwideszimts wienu pasekeju jis pasikėse užgriebtie Suw. Walstiju arsenala mieste Harper's Ferry, Wirginijoje, 16 d. Spalio 1859 m. Bet szicze jis ir jo partija tapo pergaleti per walstijonis ir federaliszka kariumenia. Daugiau maisztininku buwo užmuszta. John Brown ir szeszi isz jo pasekeju tapo sudyti ir apkaltinti ir liko pakarti 2 d Sausio 1859 metu. Szitas maisztas patarnawo uždegtie prota pietiniu gywentoju; del to kad, nors didesne dalis žmoniu sziaures dikczei peike pasielgima Browno, wienok jo darbas buwo guodojamas no pietiniu, kaipo naturaliszka pasekme doktrinos liuosybes—žemes (Free Soil doctrine).

Tokis buwo stowis dalyku kraszto, kada atejo laikas pastatimo kandidato ant prezidento, del užemimo wietos Buchanan'o; pawasaryj 1890 metu žmones pasidalino in keturias partijas ir kiekwiena partija pastate sawo kandidata ant prezidento, idant reprentuotu jos principus.

Szitie kandidatai ir ju mieriai buwo:—

I. Brekinridge, kandidatas Pietines Demokratijos. Mieris: Jeib kokis ukesas turi tiesa persikeltie in jeib kokia territorija, paimdamas su sawim wisa sawo nauda, o taigi ir wergus ir kongresas priwalo užtartie tiesas wergu waldonu wisose territorijos.

II. Douglas, kandidatas Sziaurines Demokratijos. Mieris: Werguwe ar werguwe jeib kokioje territorijoje yra wientik baltuju gywentoju territorijos užduote. Jie gal turetie tai, jeigu jie pripažins, ir nei kongresas, nei gywentojai wieszpatystes, plotuose tos territorijos, ne turi jokios tiesos kisztiesi in ju reikalus.

III. Lincoln, kandidatas republikonu partijos. Mieris: Nera jokio instato del werguwes territorijose ir nera jokios galybes inwesti toky instata, ir kongrėsas priwalo uždraustie tai arba atmestie tai no kiekwienos Federaliszkos territorijos.

IV. Bell, kandidatas Unijos konstitucijoniszkos partijos. Mieris: "Konstitucija wieszpatystes, Suwienijmas Walstiju ir iszpildimas istatu". Szitas mieris ne buwo pilnas, arba jeme ne nusprensta wiskas ir jis nekliude didžiausio klausimo, kuris agitawojo wieszpatystia.

Per cielus menesius, kurie pasitaike terp nominacijos tu kandidatu ir ju rinkimu, ejo politiszka kowa, kuri atsižymejo nepaprastu trukszmu. Rinkimai atsiliko 6 d. Lapkriczio 1860 m. Ta nakty pasklido telegrafai kiaurai per wisa Unija, jog republikonai pergalejo ir jog Abraham Lincoln liko prezidentu Suw. Walstiju.

ATYDA: — Rinkimo balsu buwo: Del Lincolno 189; del Breckinridge 72; del Bell 39 del Douglas 12. Populariszku balsa buwo: Del Lincolno 1.857.610; del Breckinridge, 847.953; Douglas, 1.365.976; Beli, 590,631

Ne gali but abejones, kad laikuose aprinkimo Lincolno, skaitlingesnis daugumas Amerikos žmoniu, sziaureje ir pietuose, wienintelei mylejo Unija (wienybia) ir norejo geriau matyt ja paremema per jeib kokia auka. Dawadu to yra, kad didesnis skaitlius balsu ant prezidento gynczu, buwo mestas del konserwatywiszku kondidatu.

Tikrai ant abieju pusiu buwo didwyriai: sziaureje buwo teip wadinami "Abolitionistai", kurie buwo pasiszwentia wisiszkai panaikinti werguwia, ne žiurint nors Konstitucija ir wieszpatyste butu sugriautos per tai. Bet ju buwo labai mažas skaitlius ir eme maža daliwuma rinkimuose. Pietuose buwo kita neženklywa partija didwyriu, kuriu nieks daugiau ne apejo, kaip tik matyt pietus atskirtus nuo sziaures.

Aprinkimas p. Lincoln buwo ženklu ant weikimo wadowams atskalunu.

South Carolina užkaitino judejima. Konwencija susirinko ir, 20 d. Siekio 1860 metuose, wisupirmu panaikino susiriszima South Carolinos su Unija, pagal paduotas tiesas kaslink atsiskyrimo, kurios tiesos tapo wienbalsei priimtos.

Paweiksla South Carolinos, greit seke ir kelios kitos pietu walstijos — menesyje Sausio 1861 m.: Mississippi, Alabama, Florida, Georgia ir Louisiana, ir 1 d. Wasario — Texas, teip kad pastaroje dienoje septynes medwilnines (bowelnines) walstijos atsiskyre no Unijos.

Stowis, paimtas per prezidenta Buchanan, buwo toks, kad nei jis, nei kongressas ne turejo tiesos per syla spirtie walstija prie prisijungimo.

Konserwatiwiszki wyrai, Sziaureje ir Pietuose, tikrai dar tikejosi, jog kokia nors santaika suwes in wienybia atsimetusias walstijas. Laike žiemos skaitlingi pasiryžimai buwo atlikti, idant atwerstie ant szitokios santaikos; bet jie nuejo ant nieko.

4 d. Wasario 1861 m., konwencija atsimetusiu walstiju susirinko mieste Montgomery, Alabamoje ir ten prieme konstitucija ir parenge randa po wardu Konfederatiszkos Walstijos Amerike (Confederate States of America). Jefferson Davis, pastaras Suw. Walstiju senatorius, isz Mississippi, tapo iszrinktas ant prezidento ir Alexander H. Stephens, isz Georgijos, wice-prezidentu.

Atsiskyrusios walstijos užgriebe daugiausei fortu, arsenalu, prekybiniu namu, laiwu ir kitokiu federaliszku turtu, kurie buwo widuje ju rubežiu. Laike inwedimo prezidento Lincoln'o 4 d. Kowo 1861 metu, pietuose užsiliko Suwienitu Walstiju sylos tiktai twirtyne Fort Sumpter Charlestono Uuste, twirtyne Fort Pickens, arti Pussalio ir twirtynes szalyje pietines Floridos.

Politikiszki nusidawimai 1861 m.

Abraham Lincoln tapo inwestas in prezidentystia Suw. Waltiju, 4 d. Kowo 1861 metuose. Hannibal Hamlin, isz Maine. tapo aprinktas wice prezidentu.

Sawo inwesdineje kslboje prezidentas Lincoln nurode ant didžiu klausimu kaslink wieszpatystes. Jis apreiszke, jog joke walstija ne gal istatimiszkai atsitrauktie no Unijos, atsisake litetie werguwystes Pietu ir prižadejo laikytie ir waldytie wietas ir turtus, prigulinczius prie Federaliszko rando pietuose, tai yra, twirtynias, arsenalus ir t.t., kurie buwo užgriebti atskalunu.

Atskalunai suprato ta kalba kaipo nurodyta kares ženkla. Pietinis kongressas mieste Montgomery pradejo organizuotie armija. Daug gimusiu pietuose oficieriu isz Suw. Walstiju armijos ir laiwines pristojo in Konfederaliszka tarnystia. Jenerolas Beauregard buwo pastatytas in komanda pajiegu skaitliuje ape keturis tukstanczius wyru, kurie jau apstojo twirtynia Fort Sumpter, Charlestono uoste.

Fort Sumpter buwo laikomas garaizono isz asztuones deszimts wyru, po majoru Anderson. Laike atsimetimo South Carolinos, Gruodžio men., 1860 metu, jis tapo pastatytas twirtineje Fort Moultri, bet po keliu dienu jis isztrauke in Fort Sumpter, kaipo wieta didesnes apsaugos.

Kada Prezidentas Lincoln tapo inwestas, padejimas buwo tokis, kad Fort Sumpter netrukus turejo but apleistu del stokos prowizijos; arba randas Washingtono galejo dastatytie reikalingus dalykus ir sudrutintie kariumenes pajiegas twirtyneje Fort Sumpter.

Isz pradžiu prezidentas ir jo rodauninkai mislijo atimtie garnizona isz Fort Sumpter ir pietiniai kommisionieriai, kurie buwo nusiunsti in Washingtona, suprato, kad randas Washingtono ne mislina sudrutintie twirtynes. Bet anksti Balandyje tapo nutarta iszsiustie laiwynia su reikalingais dalykais prie Majoro Andersono.

Kaip tik tas nutarimas tapo žinomu, Beauregard gawo paliepima no Montgomery waldžios reikalautie apleidimo Fort Sumpterio. Jam buwo prisakyta, joigu tai reikalawimas nebus užganedintas, atstumtie juos per priewarta.

Reikalawimas tapo padarytas po pietu 11 d. Balandžio. Majoras Anderson atsisake pristotie. Anksti ryto 12 d. Balandžio, ugnis tapo paleista ant Fort Sumpter isz batteriju, kurios buwo apstatytos aplink twirtynia, bombardawojimas tesesi per trisdeszimts keturias adynas. Galop to laiko twirtyne tapo majoro Andersono ataduota 13 d. Balandžio. Yra tai ženklywas faktas, kad ant jokios puses ne buwo nei wienas nžmusztas.

(Toliaus bus.)

APIE

ŽEMIA ir KITUS SWIETUS,

JŲ BUWĮ ir PABAIGĄ.

Pagal Heilperną.

—o—

(Tąsa.)

Persitikrino, kad ne saulė, ir žwaigždės begioje aplink žėmę, bet ji pati sukinėjesi nuolatos aplink sawę taip, kaip kad isz tikro ji turėtu eszi per sawo widurį, nuo sziaurių iki pietų ir aplink ją suktusi. Žinome, kad isztikro tokios ėszies nėra, sakome tik delto, kad ji apie sawo ėszį sukasi, kad tai mums lengwiaus tą suprasti. Taigi žėme sukasi aplink sawo eszį arba pati aplink sawę, taip kaip ir waikų pasuktas wilkėlis, arba kaip ratas ant sawo ėszies užmautas aplink tą ėszį, Žėmė sukasi aplink sawę labai greitai, bet kad ji yra labai didelė, tai pakol wisai apsisuka, pėreina 24 walandos. Ta puse žėmės, kuri yra į saulę atkreipta, yra jos spindulių apszwiesta ir ant tos puses yra diena, kita gi pusė, nuo saulės nukreipta, atsiranda szeszėlyje, nes spinduliai saulės perdėm persigriebti negal ir delto toje pusej yra naktis. Ant pawiekslo medžių tankumyne arba trioboje su langais taiposgi yra szeszelis, bet wisgi neteip tamsu kaip naktyj, nes czia spinduliai szwiesos nuo saulės įsigriebe per langus ir per tarplapius: nors jie tiesiog užsilaužę ne gal wisko lygei apszwiesti, bet wisgi, rasdamiesi arti, apszwieczia ir platesnį ruimą; nusileidus gi saulei ir juo ji toliaus nuo musų žėmės pawirsziaus nuėjo, jau jos spinduliai negal musų kraszto užgriebti nes randasi toli.

Ratas ant 2 paweikslo rodo mums žemę, bruksznis einantis nuo A iki B rodo mums wietą aszies, apie kurią sukasi žemė, tamsioji pusė yra nuo saulės nukreipta, szwiesioji gi prie jos atsikreipusi).

Paweikslelis antras.

Bet kad žemė nuolatai sukasi, taigi ir tojė, dabar tamsumoj atsirandanti jos pusė atkreipesi isz palangwo į saulę ir pamaži buwa jos spinduliais užgriebta. Tokiu budu kiekwiena wieta ant žemės į 24 walandas buwa į saulę nukreipta ir wėl nuo jos atsikreipusi; taigi kiekwienoje wietoje bus tai diena tai naktis; saulė ne wisada gal į tokį laiką sawo spinduliais užgriebti tik wietą apie suplotuosius žemės galus, tai yra apie žemės polius, deltogi czia buwa taip naktys begalo ilgos, kaip dienos, žiurint ant to, koke yra dalis metų. Taigi matome, kad wisoki žemės krasztai wieną syk turi dieną, tai wėl naktį, nors saulė stowi ant wietos ir nesisukinėje aplink žemę. Jeigu paimtume obuolį, arba kokią apwalią kulką ir laikytume ją naktyj priesz uždegtą žwakę ir nuolatai tą obuolį ar kulką suktume aplink, tai labai lengwai suprasti galime, kaip tas wiskas atsitinka. Kaip žwakė, taip ir saulė stowi ant wietos, nė užteka nė nusileidže tiktai žemė sukasi aplink, o ir mes žmones, žwerys, triobos, kalnai, wandens, medžiai ir wiskas, kas tik ant žemės yra, sukamėsi drauge nežinodami nė ne jausdami to. Jeigu važiujeme geležinkeliu, rodosi mums, kad triobos, medžiai auganti, stulpai netoli kelio stowinti bėga; dar aiszkiaus toksai paklydimas duodasi matyti plaukent ant laiwo, jeigu žiurime į wandens pawirsziu: rodosi mums, kad wilnys wandens nuo laiwo bėga, patsai gi laiwas, rodosi stowi ant wietos; teipogi ir žiurint į saulę, žwaigždes rodosi mums, kad jos bėga isz rytų į wakarus, o žemė stowi ant wietos, tuom tarpu gi tie daiktai stowi ant wietos o mes ir žemė drauge ritasi aplink nuo wakarų į rytus. Galima suprasti, kad saulė negal apibėgti apie žemę, į 24 walandas, nes pirmiausei saulė yra daug didesnė už žemę, o paskui ji yra 20 milijonų mylių nuo mus, taigi, jeigu reiktu jai apibėgti apie žemę, turėtu ji atlikti kelią 3 ir wieną deszimtą syk didesnį, neng toluma jos nuo žėmės, t. y. apie 125 milijonus musiszkių mylių į 24 walandas; taigi po 1400 musiszkių mylių į kiekwieną sekundą, kas yra negalimu daigtu. Žinome gerai, kad jeigu uždėgę briežiuką, suktume gre tai į ratą aplink; tą syk nematome briežiuko, tik szwiesu ratą, taigi saulė, jeigu suktusi apie žemę, turėtu bėgti su daug didesniu greitumu, turėtu daryt taip jau szwiesu ratą aplink žemę. Žwaigždės atsiranda dar daug toliaus nuo žemės neng saulė, taigi turėtu atlikti apie žemę dar didesnį kelią, taigi turėtu bėgti dar daug greicziaus. Apart to dar: wienos žwaigždės yra arcziaus žemės, kitos gi toliaus, mes gi matome kiekwieną dieną jas užtekanczias ir nusileidzenczias drauge wiename laike, taigi wienos turėtu bėgti palengwiaus, kitos gi ant tiek greicziaus, kiek jos toliaus nuo žemės atsiranda, kas but jau tiesiog nesuprantama. Žwaigždės, kaip toliaus pamatysime, yra daug už žemę didesnės, tulos isz jų wel ir už saulę didesnes, iszrodo jos mažos tik per tai, kad jos labai toli nuo žėmes. Taigi tiesiog yra daigtu ne galimu, kad tiek labai didelių swietų sukinėtusi apie mažą žemę ir tai dar su tokiu nesuprantamu mums greitumu. Wisi tie atsitikimai, apie kuriuos kalbėjome, kaip užtekėjimas ir nusileidimas saulės, žwaigždzių, permainos dienos į naktį ir t. t. lengwai bus suprasti, jeigu patikėsime, kad saulė ir žwaigždės stowi ant wietos, tik žemė sukasi aplink sawę, arba apie sawo nematomają aszį, nes tą syk žemė nereikalaus ir bėgti su tokiu dideliu smarkumu, bet tik sykį į 24 walandas apsisukti aplink sawo aszį.

KAIP GREITAI ŽEMĖ SUKASI?

Žinome kaip didelis yra apskritys žemės, žinome taiposgi, kad ji apsisuka aplink sawo aszį į 24 walandas. Isz to labai lengwai galime aprokuoti su kokiu greitumu ji sukasi. Žinome jau, kad apskritys ties ekwatoriumi arba ties widuržeminiu ratu turi 5400 musiszkių mylių; tai kiekwiena wieta žemės ties tuom nematomu ratu turi apibėgti 5400 mylių arba 132000000 pėdų į 24 walandas arba į 86400 sekundų, tai per wieną sekundą apibėgs 86400 kartų mažiaus arba 132000000:86400 pėdų, arba isz wiso 1531 pėdą. Kulka iszszauta isz kanuolės bėga greicziaus. Tai ne labai greitas bėgimas, wienok suprantamai mums iszaiszkina jisai dėlko ant žemės wieną syk turime naktį, tai wel dieną, kodėl rodosi mums, kad saulė, mėnulis ir žwaigždes nusileidže ir užteka ir daugel kitų atsitikimų,

KAS MUS TO ISZMOKINO?

Pirmiausei suprato ir kitiems apreiszkė, kad žemė sukasi apie sawo aszį ir iszaiszkino priežastis apsireiszkimų, kuriuos wadiname užtekėjimu ir nusileidimu saulės, buwo kunigas, lenkas ir gydytojas Mikalojus Kopernik, gimęs 1473 m. miręs gi 1543 m. t. y. jau 350 suwirszum mėtų atgal. Jisai su pasiszwentimu tėmijo kelius dangiszkų swietų, jų krutėjimą, taigi užsiimdawo mokslu apie tuos dangiszkus swietus, arba kaip jį wadina astronomija. Wisą sawo gywenimą ant to paaukawo ir ant galo atrado teisybę, kitiems nesuprantamą. Nelengwai wienok žmones suprato tą jo mokslą. Daugel laiko perėjo, pakol žmonės suprato ir persitikrino apie jo teisingumą. Szandien nėra jau apszwiesto žmogaus, kurisai kunigo Koperniko mokslo ne pripažintu. Nemažos tai reikėjo iszminties ir darbo, idant tą wiską isztirti. Todėl sziandien kunigą Koperniką laiko už wieną isz didziausių mokslinczių, koks kada nors buwo ant swieto. Jisai dar iszaiszkino ir daugel kitokių swieto apsireiszkimų, kaip antai jis patėmijo, kad žemė ne tiktai sukinėjesi apie sawę, bet kad jijė keliauje nuolatos aplinkui saulę, bet apie tai toliaus pakalbėsime.

KODEL ŽEMĖS GALUOSE ARBA POLUOSE YRA SZALTA?

Kalbėjome jau kelis syk, kad abiejuose žemės galuose, arba poliuose yra szaltis ir amžina žiema, ties ekwatoriumi arba widuržeminių ratu nuolatiniai karszcziai ir amžina wasara. Kodėl teip yra? Juk wisa žemės kulka yra apszwiesta saulės spindulių ir tai wiena, tai kita jos szalis yra szildoma kas 12 walandų? Lengwa bus tą suprasti. Tegul mums rodosi, kad ant 3 paweikslėlio tiesus bruksznis, arba linija beganti nuo literos A iki B reiszke kokį nors daiktą, ant paweikslo, lentutę arba popieros lakszta, o briuksznia beganti isz szalies ir pabraukti sutraukomis, o ne be pertrukio, reiszke mums szwiesos spindulius, puolanczius ant tos lentutės arba popieros nuo saulės arba nuo žiburio. Ant paweikslėlio parodyta tik wien dėlto, kad galėtume geriaus suprasti, kad ant to daigto puola 8 spinduliai, bet galime daleisti, kad jų puola czia daug daugiaus, ant paweikslo, kad tarp dwiejų pabrauktų spindulių bėga 100 nepabrauktų, taip kad sykiu ant tos lentutės puola 700 spindulių. Jeigu dabar tą lentutę arba popierą palenktume truputį taip, kaip rodo mums bruksznis B iki C, tai lengwai patėmytume, kad tą kart jau ant jo ne gal pulti tiek szwiesos spindulių nuo saulės, kaip pirma buwo (isz paweikslo matome, kad dabar į wietą 8 spindulių puola wos 5, o jeigu daleisime, kad tarp kiekwieno pabraukto spindulio yra po 100 nematomų, tai jau wieton 700, kaip buwo pirma, dabar bus wos 400, nors patsai jų apszwiestas daiktas wis tą paczią turi didumą. Taigi, jeigu daiktas atsiranda gulszcziai nuo szwiesos spindulių, tai jau pas jį mažiaus tų spiudulių ateina, neng tą kart, kada jisai tiesiog prieszais spindulius atsiranda; tą syk jis mažiaus tų spindulių buwa szildomas ir apszwieczemas. Jeigu musų iszrinktą daiktą dar labiaus gulszcziau pastatytume, taip, kad jis gulėtu kaip ant paweikslo yra ant 3 paweikslėlio bruksznis bėgantis nuo B iki D, tai dar mažiaus spindulių jį užgriebs ir t,t. Juom labiaus palenkeme daiktą, juom mažiaus spindulių jis taps užgriebemas.

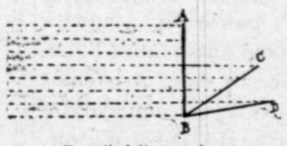

Paweikslelis treczias.

Jeigu dabar daleisime, kaip tai yra ant 4 paweikslėlio, kad žemė yra saulės isz wieno szono apszwiesta, kaip tai wisuomet buwa (saulės spindulių isz tikro nematyt, darome juos wien todėl, idant geriaus galėtume suprasti) ir ant jos apsirinksime kokią nors wietą, ant paweikslo, nuo A iki B, tai matome, kad wietos atsirandanczios ant

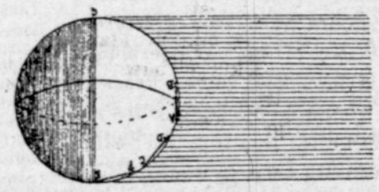

Paweikslelis ketwirtas.

ekwatoriaus, arba ant widurio žemės, stowi tiesiog prieszais saulės spindulius, tai jos ir daugiausei tų spindulių yra apszwiestos ir kaitinamos; wietų gi atsirandanczių toliaus wisi pasiekti ne gal ir juo bus nuo ekwatoriaus, į wiena, ar į kitą pusę, tolhaus, juo wieta bus mažiaus saulės szwiesos ir szilumos užgriebema. Nes, jeigu tokio jau ploto wietą paimtume ties ekwatoriumi, kaip tai rodo bruksnis nuo C iki D, tai matome, kad ji atsiranda gulszczei nuo saulės spindulių, todėl ji ir mažiaus tų spindulių nuo jos apturi, neng wieta BA, gulinti arcziaus ekwatoriaus, atsirandanti tiesiog prieszais saulės spindulius. Todėl musų tėwynėj ir artimuose nuo jos krasztuose ne gal jau but taip karszta kaip ant ekwatoriaus, nuo kurio musų tėwynė atsiranda apie 750 mylių, nes ji randasi jau daug gulszcziaus nuo saulės spindulių, neng kiekwiena wieta ant ekwatoriaus; musų tėwynė turi widutiniszką orą: nė per daug karsztą, nė per szaltą. Jeigu dabar paimtume tokį jau plotą ant pat žemės galo, arba, kaip jį pawadinome poliaus, taip kaip tai rodo bruksznis EF, tai matome, kad jis atsiranda jau labai gulszcziai nuo saulės spindulių ir mažai jų tą wietą te užgriebe; dėl tos priežasties tuose krasztuose turi but wisada szalta, nes jeigu mažai spindulių tą krasztą te kaitina, tai mažai jis szi-

(Toliaus bus.)

Labdaringa draugystė rinkėju pacztinių markių.

Ryme labdaringa draugystė renkanti jau sunaudotas pacztines markes, taigi tokias, kokios jau buwo sykį ant laiszko prilipintos ir su kurioms antrą syk laiszko siųsti ne galima. Draugystė tojė renka isz wisų krasztų jau sunaudotas pacztines markes, taigi neturinczias wertės ir pas kui parduoda tokių markių rinkėjams, nes atsiranda toki, kurie jas renka, taip sakant kaipo ant atminties ir užmoka, žinoma, paprastai daug mažiaus, neng jos kasztawo perkant ant pacztos dar nesunaudotos; atsitinka ir taip, kad už sunaudotą užmoka ir daug daugiaus neng kada nors kasztawo, bet tas atsitaiko tik tą kart, jeigu to paweikslo markių jau nuo senei nėra ir jų dabar sugriebti negalima: už senas lenkiszkas pacztines markutes rinkėjai užmoka dabar dwigubai brangiaus neng jos seniaus ant pacztos kasztawo, nes dabar lenkiszkų markių jau nėra. Taigi draugystė surinktais isz pardawimo tokių markių pinigais szelpe katalikiszkas misijas laukinių krasztuose.

Dabar Ryme buwo atlaikytas susirinkimas tos draugystės ir czia jau apreikszta tapo apie pelną ir apie sunaudojimą, surinktų pinigų.. Per tris paskutinius metus tojė draugystė surinko 90.000.000 senų pacztinių markuczių wisokių žemių, kurias pardawus apturėjo 20.000 lyrų pinigų (t.y. 7700 rublių). Už tuos pinigus kraszte, wadiname Kongo, dabar prigulinczeme Belgijos karaliui, widuriuose Afrikos, nupirko 400 hektarų (800 musiszkių margų) žemės ir įrengė tam kraszte naują krikszczioniszką kaimą su triobomis gywentojams, wadinamą Szwento Trudo. Czia randa prieglaudą beturcziai ir pagelbos reikalaujenti: czia yra inrengtos ir mokyklos ir krikszczioniszkos bažnyczios. Pinigai gi ant to susirenka isz pacztinių markių, kokias musų žmones, paprastai, gawę laiszką iszmeta ant szaszlawyno kaipo daiktą niekam netikusį.

Raupai Prusų Lietuwoje.

Wokiszki laikraszcziai, iszeinanti Prusuose, apgarsinino, kad į Berlyną atkako 18 metų lietuwaitė isz kaimo Meldennagių, Klaipėdos pawieczio, apimta raupų. Ji tapo patalpinta į ligonbutį limpanczių ligų. Asistentas (pagelbinikas wyresniojo gydytojo) to ligonbuczio, D-ras Wassermann, persitikrinęs, kad atkakusi czia lietuwaitė yra raupų apimta, pasistengė isztirti kaip tojė baisi liga yra iszsiplatinusi tarp gywentojų to kraszto, isz kur pačina atkakusi į Berlyna mergaitė. Peržiurėjęs metinius praneszimus Žmonių Sweikatos Užžiuros Ryt Prusų, D-ras Wassermann persitikrino, kad tame kraszte dabar atsiranda 56 žmones tos ligos užsikrėtę; liga tojė iki sziol platinasi tik terp gywentojų lietuwiszkos kilmės; wokiecžių apsirgusių dar ne buwo patėmyta,

Senowėj, kaip raszo biblijoj, raupuoti, jeigu kur tik atsirado, buwo tuojaus iszwejemi; nieks su jais nekalbėdawo, nė nesiartindawo. Widuriniuose amžiuose raupuoti, ėidami keliu, turėdawo skambinti, idant persergėti sweikuosius, kad jie galėtų isz tolo prasilenkti. Sziądien raupai taipogi laikomi už wieną isz pikcziausių limpanczių ligų. Lietuwoj apie juos ne girdėt, bet Latwijoj atsirado jie nežinia isz kur jau pors metų atgal. Waldžios Maskolijos Latwijoj stengėsi platinimasi jų apstabdyti iszkeldamos jų apimtus ligonius ir wisus drauge apsigywenusius isz kaimų į tam tikrus ligonbuczius, bet nors jau nuo keletos metų apie apsirgusius raupais Latwijoj nieko negirdėt, tur but, isznaikinti juos nopasisekė, nes į Prusų Lietuwą jie negalėjo but isz kitų krasztų atwilkti, kaip wien isz Latwijos. Ar užsikrėtė jais wien gywentojai Ryt Prusų, o lietuwiai apsigywenę Žemaitijoj atliko—iki sziol nežinia.

Didelis Balius.

Brooklyn, N. Y. 1 Wasario, 1896 m. subatos wakare lietuwiszka parapija Szw. Marijos Panos iszkels didelį balių ant naudos bažnyczios, ant kurio szirdingai užpraszo wisus lietuwius ir lietuwaites, o labiausei lietuwiszkas draugystes, kaipo tai: Sz. Juozapo isz Brooklyno; Sz. Jurgio ir D. L. K. Gedimino isz New Yorko; Sz. Kazimiero isz Elizabeth Port N. J. ir wisus kitus aplinkinius lietuwius meilingai atsilankyti. Balius bus po nr. 90 Grand str. Brooklyne.

Su guodone, warde wisos parapijos. PETRAS M. ABRAITIS.

Padekawonės.

Siunczių szirdingiausią aczių Kelpsch, Noreikai & Co. už prisiuntimą drukuojamos maszinukės, kuri man teip labai patinka, kad negaliu atsidžiaugt.

Su guodone,
S. Mazurkiewiczius,
Box 103. Centralia, Pa.

Szirdingiausei dekawoju pp. Kelpsch, Noreiko & Co. už puikią dowaną ir žiedą ir weliju Jums turėti tukstanczius naujų kostumerių. Weliju wisiems wiską pas juos pirkti, nes tai yra teisingi žmones: per apsirikimą buwau nusiuntęs per daug pinigų, o jie man sugrąžyno atgal.

Jonas Nanartanis,
Box 197. Apollo, Pa.

Siunczių szirdingiausia aczių guod. A. Olszewskiui už prisiuntimą man puikios dowanėlės, tai yra Kalendoriaus ir Sapninyko. Asz užmokejau $2 už Lietuwa, bet tos wienos dowanos, kurias apturėjau, yra wertos beweik tų pinigų, o "Lietuva" turiu kaip uždyką, nes sapninykas parodo wisokius sapnus, koki tik žmogui prisisapnuot gali ir iszguldo juos ko tikriausei, ir teisingiausei toks sapninykas yra wertas neapmokamų pinigų. Kalendorius teipgi yra puikus; parodo wisas szwenties, orą, užtemimą saulės ir mėnesio, atmainas mėnesio, užtekėjima ir nusileidima saulės ir mėnesio; o apart to daugybę pasakų, juokų ir kitų gražių pamokinimų. Užtai weliju wisiems lietuwiams užsiraszyti "Lietuva", o apturesite tokias pat dowanas kaip kad asz gawau, isz kurių džiaugsitesi.

M. P. Zostet.
Box 455, Worcester, Mass.

Tokias pat padekawonias apturejome nuo: Jono Nanartanio, Box 197 Apollo, Pa.; J. Szimkewiczius, 922 Cambridge str. Cambridgeport, Mass.; Motiejaus Aliansko 1 Dryer str. S. Boston, Mass.; Jurgio Rugieniaus isz Pottsville, Pa. ir kasdien apturime szimtus kitų, kurias jeigu noretume patalpinti, tai užimtų wisą laikrasztį.

Už mokejo už "Lietuva".

A. Grażulis Waterbury	2.00
Ch. Matteck Melrose Park	2.00
P. Bumblis Pullman	1.00
T. Jurewiczius "	1.00
J. P. Hamond	2.00
A. Rukształis Assumption	2.00
M. Mikalauskas N. Brookfield	2.00
J. Augustaitis Wanamie	1.00
A. Kaleda Pittsburgg	2.00
F. Turauskas "	2.00
A. Giedraitis Grand Rapids	2.00
S. Wyskoczka Lawell	2.00
K. Wilkonis Peoria	2.00
K. Klimawiczius Glenlyon	2.00
M. Pataszius New Castle	2.00
A. Jurewiczius St. Louis	2.00
F. Stankewiczius Niles	1.00
V. J. Dzedelikas, Plymouth	1.00
M. Paczesa New York	2.00
J. Globis S. Chicago	1.00
P. Rien Bougher	2.00
L. Paleknis Mt. Carmel	1.00
John Nye Terra Cota	2.00
M. Bridiskas Lost Creek	1.00
W. J. Petkunas Brockton	1.00
A. Žukauskas Mahanoy City	1.00
J. Poniszkis Philadelphia	2.00
J. Nanartanis Apollo	1.00
J. Kudirka Cleveland	2.00
B. Perlukas Pittston	2.00
W. Gredeckis "	1.00
J. Jowaiszas Shenectady	2,00
P. Metrikis Silver Creek	2.00
J. Melinauskis Grape Creek	2.00
P. Stromskis Cambria	2.00
M. Jakow Hastings	1.00
B. Adomaitis Thomas	1.00
The Garlow Hair Grower	1.00
J. Wauczeckas Sugar Notch	2.00
M. Barusewiczius " "	2.00
A. Yusas .... Chicago	2.00
K. Gasiulionis "	2,00
J. Saleika .... "	2.00
W. Waiszwillas "	2.00
K. Palszys "	1.00
A. Maciejauskas "	2.00

M. Kupczinskas isz Shenandoah agentas musu laikraszczio sukolektawojo ir prisiunte prenumerata no sekancziu skaitytoju:

M. Petuszka	2.00
F. Szmulksztis	1.00
A. Zubris	2.00
W. Maleckis	1.00
F. Ažukas	1,00
M. Pawalkis	1.00
J. Shoppel	2,00
Kun. P. Abromaitis	2.00
J. Kairaitis	1.00
J. Banis	2.00
P. Krasauskas	2.00

B. Mažeika isz Baltimores, agentas musu laikraszczio, sukolektawojo ir prisiunte prenumerata no sekancziu skaitytoju.

A. Žurauskas	1.00
S. Feraswiczius	2.00
J. Kaluszkewiczius	1.00
J. Kurtinaitis	1.00
M. Waitukaitis	1.00
W. Abromaitis	2.00
A. Abromaitis	2.00

Laiszkai ant paczto.

18 Bruczas P.
102 Jaksztis Konstant.
105 Jasewicz Joseph
108 Jercius Mr.
136 Kozar Kaspar
140 Kozlowska Ewa
141 Kozlowska Rpbert
146 Kraucziunas Juzef
156 Kuras Anton
159 Latruna Wm.
217 Pesata Juzef
218 Petroszius Zidor
227 Potimpa Jan
230 Prusa Juzef
231 Raczkowski Max.
232 Radele Mike
289 Straka Martin
298 Strijuoskiene Kaz.
399 Sudžius Kasimir
305 Szczerbius Felix
309 Tilesnis Ottilie
315 Ujas Michal
333 Wilkiewicz Franz
334 Wisniewski Johann
338 Wocieszake Wojciech
345 Žaba Stanislaus
350 Zolgiewicz Edward

Gromatos Redakcijoj "Lietuvos."

Petro Dobilaiczio (2)
Jono Radawicziaus
Nikodemo Owerlingo
Jono Stulginskio
Simano Szweikauskio
Tamosziaus Nobaiczio
Franciszkaus Urbiko (10c)
Kazimierio Rupszlaukio (10c)
Kazimiero Karpawicziaus
Petro Kaziausko
Zofijos Slowinskos

Tegul ateina atsiimt, arba tegul prisiunczia už 4c. markę ir sawo adresą tai prisiųsime, Urbikas ir Rupszlaukis tur prisiust po 14c. RED.

Preke Pinigu.

Rublis in Rosija	53½c
Marke in Prusus	24½c
Guldenai in Austrija	40½c
Frankos in Francija	20c

Dras. M. Meyerowitz,
specijaliszkas gyditojas
Gerklės ir Krutinės.
Pabaige mokslą daktarystos Rosijoje ir tenai per kelis metus gyde ligonius su geriausia pasekmia. Dabar jau keletas metu kaip praktikuoje Chicagoje ir gydime ligoniu tur geriausy pasisekima.
Ofisas ir gywenimas
179 W. 12th St., Chicago.
kerte Jefferson St.
Adynos Ofiso: nuo 8 iki 12 ryto, ir nuo 4 iki 6 po pietu. Nedelioms nuo 1—3 po pietu
Telefonas: Main 4838.

KAS IN CLEVELANDA ATKELAUSIT PAS OLSZYNSKA WISKO GAUSIT:
Szalto alaus, geros ariełkos ir Kwepenczių Cigaru.
ATEIK BROLI PAMATYTIE IR TO WISO PABANDYTIE.
Gywenu po nr. 825 St. Clair str.
Cleveland, O.
Turiu puikiausia Karczema isz wisu Clevelando lietuwiu ir daugiause wisokiu gerymu užlaikau

Perkeliau Sawo Offisa
isz po nr. 3117 po nr. 3121
— ir —
uždejau banka del užkawojimo pinigu, in kuriapriimu pinigus no $5 ir augszcziau ir moku už juos procenta.
Kam turit waikszcziot?
Pas kitus ir duotis apsigaudinet, kad galitia teip lygei gerai ir pigei atiiktie interesus pas sawo žmogu. Ateikit ir persiludykit.

SZIFKORTES
ant geriausiju liniu isz Chicago per New York in Berlina ir isz Berlino in Chicaga.
Iszsiuntimas pinigu in sena kraju.
UWAGA:

Rublis	53½
Guldenas	39¾
Marka	24¾

Julian Piotrowski,
3121 Laurel ul., ant Bridgepor to

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted ul.
Nujima puikias Fotografijas, už tuzina tiktai
$2.00
Ant weseliu ir kitokiu reikalu nujima Fotografijas kopuikiausei.

APTIEKA
— Geriause lietuwiszkai-lenkiszka Aptieka Juozo Leszczynsko, po nr. 3315 Laurel st., kuri užlaiko geriausias gydyklas czionykszczias ir isz Europos ir teisingiausei iszpildo receptus, o prekes pigesnes kaip kitur. Aptiekoje randasi kasdien no adynos 11 ryto iki 2 po pietu D-ras M. F. Bożyncz, o D ras M. P. Kosakauskas randasi Czetwergais ir Nedelioms no 10 iki 12 adyn. widurdienio ir daktaras W. Statkewiczius randasi kožname laike. Ant pareikalawimo gali paszauktie in aptieka per telefona kiekwiena daktara, koky kas nori ir kožnoje walandoje. Teipogi ant pareikalawimo iszsiuncziame ywairias gydiklas wisur, atsakome laiszkus ywairiose kalbose ir gydome lygus per laiszkus.
Telefonas Yard 709

PIRMA LIETUWISZKA
BAŽNYCZIA ARKANSE.
Geriause wieta del farmeriu yra pawietas Prairie, walsteje Arkanso. Jau tenai apsipirko daugybe lietuwiu ir apsigyweno lietuwiszkas kunigas J. Balcewiczius ir pastate lietuwiszka bažnytelia, kurios ir paweiksla cze paduodame. Ta wieta, kur lietuwiai apsigyweno, pramine
"LIETUWA".
Wisi, kurie norite pirktis geras farmas, atsiszaukite in redakcija "Lietuvos" 954—33rd St., Chicago, Ill., arba raszykit pas Juoza Butku, Box 82. Hazen, Ark., arba in kompanija
Union Land Co.,
163 Washington St., Chicago, Ill.

Puikiausias Salunas
wisam mieste Shenandoah
— pas —
J. Kupczynska ir Broly.
Kampas E. Centre & Bowers str.
Wiskas yra czysta, gerymai wisoki pirmos klasos, o žmones isz duszios prieteliszki. Rodyjame wislems lietuwiams, thrintiems walandela laiko atsilankytie pas sawo brolus lietuwius, o busitia kogražiausei priimti. Teipogi ir naujai pribunantiems in Shenandoah welyjame nusiduotie kaipo in geriausia ir in tikra lietuwiszka užeiga

Norintis parsigabendinti sau **Lenkiszku Kningu**
wisokios intalpos, kaip antai: istoriszku, moksliszku, pasakiszku, dainu, dainu su gaidomis, gywenimu szwentuju, maldakningiu, giesmiu su gaidomis, kningu ant pasilinksminimo, tegul praszo
Kningu Katalioga,
kreipdamasi in GERIAUSIA LENKISZKA KNINGYNA AMERIKOJ,
Wł. Dyniewicziaus,
532 Noble St., CHICAGO ILL.

DYKAI! Auksitas tikras 14 kar. auksu Laikrodelis ir lenciugelis bus prisiusta kiekwienam ant pamatimo ir iszexaminawojimo kas iszkirps ir prisius szita apgarsinima, su sawo pilnu wardu ir adresu. Yra tai Tikras Amerikoniszkas Laikrodelis, auksitas tikru 14 karatu auksu, su Tikrais Amerikoniszkais widuriais, gwarantuotas ant 20 metu ir iszrodo kaip Tikro Aukso ka kasztuoja $40. Apžiurek jy nuejas ant expreso ir jeigu mislini kad gana yra pigu, tai užmokek $7,50 ir katztus expreso ir laikrodelis tawo. Jeigu ne tinka, tai nemokek nieko. Gražus auksita lenciugely, kakitose krautuwese moketum $3, gausi prie jo už dyka.
MUSU DOWANOS.
DYKAI gausi szita $7.50 werta laikrodely ir lenciugely, jeigu pirksi arba parduosi SZESZIS tokius. Raszyk szendien, nes ta preke yra tik ant 60 cienui.
ROYAL MF'G CO.,
760 Unity Bldg, Chicago, Ill,

— NAUJAS —
LIETUWISZKAS SALIUNAS.

Fel. Majausko,
8737 Commercial ave.
S. Chicago.
Užlaikau swieżia bawarska Alu, geriausias ir seniausias Arielkas, Wyna, Likierius ir puikiausius Cigarus.
Ateik Broli pamatytie ir to wiso pabandytie.
F. Majauskas. (15—12)

NAUJA LIETUWISZKA
Grocerne ir Buczerne
Felikso Majausko,
Užlaike szwieżiausia mesa, kawa, arbata, mylius, cukru, sardinkas ir wisus kitokius walgomus daiktus. Taworai szwieži ir czystai užlaikomi, o prekes pigesnes kaip wisur.
ATEIK BROLI PAMATYTIE IR TO WISO PABANDYTIE!
8737 Commercial av., South Chicago.

SKAITYKITE.
Milžiniszkas iszpardawimas walgomu ir gėremų daiktų grocernios ir saliuno
pas F. Rybski,
3352 Laurel st. Chicago.
Kas tik ko reikalauje ant baliaus, weselijos ar krikształynų, atmykit, kad niekur taip pigiai negausite kaip pas F. Rybskį.
SZTAI PREKES:

Arielkos, Brandy, Punch Rum, Rum Blackberry, Kimmel ir tt. Wisada parsiduoda galionas po $1.75, o dabar gaunate už **$1.25.**	Kentucky Sour mash 4 metu senumo parsiduoda po $3.00, o pas mane gausite už **$2.00.** Kalifornia Brandy **už $2.25. gal.** Czysta wyna už **$1.00. gal.**

Cukrus szmotelinose po	5c. swar.
Sardinkos su alywa	3½c. det.
Sardinkos su musztarda	7½c. det.
Wisokis muilas	3½c.
Mieżines kruopos	2½c. swar.
Żyrnalai	5c. swar.

Ant pareikalawimo wiska pristatau in namus wisose dalyse miesto.
Tolimu gywenantiems sugrąžinu 10c. už kelius (15—1)

Hei, hei! Kas per juokai!?

Oh! tai ne juokai, tai džiaugsmas. Pirkau laikrodelį sidabrinį.
Look Here!
toky grażų nei wienas ne turi; o kaip laika rodo! ir už saule geriau!
—BY JOHNNY, tai tikrai grażus, dar asz tokį nei wiename sztore ne macziau. Kame jį pirkai?
What is the matter with you?
Ar tu dar nežinai lietuwiszkos kompanijos
Kelpsch, Noreiko & CO.?
Jeigu dar neturi kataliogo, tai pasiskubink paduotie jiems sawo adresa, o bus prisiustas. O jeigu ka nori pirktie, tai duok jiems sawo orderį, o busi teip užganeditas kaip ir asz. Jie užlaiko wisokius daiktus.
Adresawok teip:
KELPSCH, NOREIKO & CO.,
356 W. 12th Street, Chicago, Ill.

Ben. Hatowski,
ZIEGARMISTRAS
— parduoda —
DEIMANTUS,
ZIEGORELUS,
ZIEGORIUS ir
AKULORIUS.
527 S. Canal ir Judd uliczios,
CHICAGO, ILL.

Tajso wisokius ziegorelus, ziegorius ir kitokius aukrynius dajktus, załatiimas ir sidabrinimas wisokiu dajktu łabaj pigej, aukszynius sydabryus ziegorelius iszwejcze kajp nanjus. Jsz płauku lencugėlusdaro ant orderio.
Ziegorela czistyimas 50c. Sprendzyna 50c. Stykłas ir skazupkos 10c
Szlubinej ziedaj 56 ir 72 prabos nog $3 iki $6. Sidabrini "Elgin" ziegorej $7.00. Wyska garantawoje ant metu.

MAX KOBRE,
— SUCCESSOR TO —
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski Bank
40 Canal Str. IR 142 Division St. New York N. Y.

Wyrai! duodu jums žinia, kad mes parduodam Szifkortes ant wisu greicziausiu laiwu už pigiausia preke, siuncziame pinigus, kuriuo. jusu prieteliai gauna in 15 dienu. Musu kantoroje galite susiszneketi lietuwiszkai ir lenkiszkai. Ateikite ir persiludykite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiejome teisingai. Teipogi parduodame tikietus ant wisu geležinkeliu Amerikoje ir Europoje.
KANTORAI MUSU EUROPOJE YRA TOKI:
31 Admiralitat strasse, Hamburg. 20 Maaskade, Rotterdam.
46 Heerdenthorsteinweg, Bremen.

Emanuel Gross,
313 Henderson St., JERSEY CITY, N. J. ir **73 Mott St., NEW YORK, N. Y**
....užlaiko....
Didelias Krautuwias Gerimu.
Impertawoti Wynai, Likieriai, Arielkos ir kiti wisoki gerimai. Prekes pigiausios kaip wisur. Parduoda tiktai ant "wholesale". Prabas siunczia už dyka. Jau no daugel metu weda prekystia su saliunykais; isz tos krautuwes perka gerimus tiktai pirmos kliasos saliunai. Teipogi tur gera pažinty su daugybia lietuwiu, su kurials teisingiausei bizny weda ir per tai užpraszo, idant kiekwienas saliunykas pirktu gerimus pas Emanuel Gross, o nesigraudys.
Emanuel Gross yra teipgi kolektorium braworo Shepiro ir Sunaus, New Yorke, kuris tai braworas duoda minetoms krautuwems Gerimu geriausa rekomendacija (10—2)

Geriausias Kelias
del pasažieriu isz
Lietuwos, Lenkijos, Rossijos
ir atgal per nauja garlajwinia linija
BALTIC LINE.
Nauji, grażus, plieniniai garlaiwiai su wisoms naujausioms prietaisoms plaukia tarp
STETINO IR NEW YORKO.
Szios linijos garlaiwiai plaukia isz Stetino in marias naujuomju kanalu, kury Prusu waldžia iszbudawojo kasztu 107 miljonu marku. Stetinas yra Lietuwiams arcziausiu portu ir kasztuoja per Prusus tik pusla, ka in Hamburga arba Brema. Szita nauja linija turi sawo ofisus Stetine, Rydtkunuose, Iižorine, Prostkawe, Iliawe, Ottloschine, Tilžeje ir Klaipedoje. Yra tai
Geriause Linija del Lietuwiu
kallaujanczių in Amerika, nes pribuwia in Tilžia bus paimti per szios paczios linijos agentus, apžiureti tikietais ir pasodyti ant trukio, be jokio klapato. Kas nori atitrauktie sawo giminaiczius in Amerika, arba kas norite važiuotie in Europa, pamegikite per szia nauja "Baltic" linija, o nesigraudysit. Laiwakortias galite gautie pigiau kaip ant kitu liniju pas
A. Olszewski, 954—33rd St.; Petra Okoniewski, 605 Milwaukee Ave. Fr. K. Bieszke, 602 Noble St.
arba pas Generalna agenta Baltic Linijos, Hansa Linijos etc.
Theo. Philipp,
126 East Kinzie Street, CHICAGO.

Wincentas Urbanskis,
Kontraktorius ant Budawojimo Namu.
879 33RD ST., CHICAGO.
Wisokius budinkus, ar tai murinius ar medinius pastato drutai, grażiai, greitai ir pigiai; paima ant kontrakto wisa darba, koks tik prie budawoimo namo gali rustis ir padaro wiska kogeriausei ir teisingiausei. Delto welyjame wisiems, kurie mislina budawotis, derytie kontrakta su jaom, o busite užganedyti.